

BAKI AVRASIYA UNIVERSİTETİ

Bakı Avrasiya Universitetinin
Elmi Şurasının iclasında qəbul edilmişdir.
Protokol: 27.12.2018 № EŞ01-11/18

TƏSDİQ EDİRƏM:
Rektor: _____ prof. N.Z.Hüseynli

2018-ci il üçün fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturaya

QƏBUL İMTAHAN PROQRAMI

İxtisas: 5716.01 Azərbaycan ədəbiyyatı
Fənn: İxtisas fənni (Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi, Azərbaycan folkloru)

BAKI - 2018

İxtisas: Azərbaycan ədəbiyyatı – 5716.01
Təhsilin səviyyəsi: Doktorantura
Təlim forması: Əyani və qiyabi

Tərtib edən: **SƏADƏT ŞIXIYEV**
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Redaktor: **ELMİRA MƏMMƏDOVA-KEKEÇ**
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Rəyçilər: **KAMRAN ƏLİYEV**
*AMEA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi,
filologiya üzrə elmlər doktoru, professor*

ATAƏMİ MİRZƏYEV,
filologiya üzrə elmlər doktoru, dosent

MÜNDƏRİCAT

1	İzahat vərəqi.....	4
2	Qiymətləndirmə qaydaları.....	4
3	Öyrənilən mövzular.....	5
4	Qəbul imtahanının sualları.....	12
5	Ədəbiyyat siyahısı.....	14

İZAHAT VƏRƏQİ

“5716.01 – Azərbaycan ədəbiyyatı” üzrə proqram həmin ixtisas üzrə hazırlığın məqsəd və vəzifələrini, məzmununu və texnologiyasını müəyyənləşdirən rəsmi sənəddir. Proqramda ixtisas üzrə hazırlığın məzmununun qısa təsviri, öyrənilən mövzular, onların ardıcılığı, mövzuların mənimsənilmə səviyyəsinin yoxlanma üsulları öz əksini tapmışdır.

“5716.01 – Azərbaycan ədəbiyyatı” ixtisası üzrə hazırlıq ölkə ədəbiyyat tarixinin inkişaf prosesini öyrənmək, görkəmli Azərbaycan şair və yazıçılarının yaradıcılığı, qələmə aldıkları bədii örnəklər, ədəbi cərəyanlar və istiqamətlər barədə məlumatları nəzərdə tutur.

İxtisası üzrə hazırlığın **əsas vəzifələri** ondan ibarətdir ki, bu ixtisası müvəffəqiyyətlə mənimsəyənlər:

- Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin dövrləri və məşhur nümayəndələrini
- Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin müxtəlif dövrlərinin inkişaf meyillərinin fərqlərini
- Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin inkişaf prosesini **biləcək**.

- Azərbaycan folklor nümunələrini araşdırmağı
- Azərbaycan ədəbiyyatının dövrlərinin sərhədlərini müəyyən etməyi
- Ayrı-ayrı dövrlərin spesifik xüsusiyyətlərinin səciyyəsinə verməyi
- Azərbaycan şair və yazıçılarının yaradıcılığını təhlil etməyi
- Azərbaycan ədəbiyyatında mövcud olmuş ədəbi cərəyanları səciyyələndirməyi **bacaracaq**.

- Şifahi və yazılı Azərbaycan ədəbiyyatının növ və janrları
- Azərbaycan ədəbiyyatının ədəbi nümunələrini təhlil etmə istiqamətində müvafiq **səriştə və vərdislər qazanacaqdır**.

QİYMƏTLƏNDİRMƏ QAYDALARI

2.1. Biliyin qiymətləndirilməsi çoxballı sistem əsasında aparılır.

2.2. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. İmtahan biletinə daxil olan suallara verilən cavabların hər biri 10 bal şkalası ilə (0-10) qiymətləndirilir.

2.3. İmtahanın qiymət meyarları aşağıdakılardır:

10 bal - keçilmiş materialı dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;

9 bal - keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu açə bilir;

8 bal - cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

7 bal - materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;

6 bal - cavabı əsasən düzgündür;

5 bal - cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;

4 bal - cavab qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

3 bal - mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırmağı bacarmır;

1-2 bal - mövzudan qismən xəbəri var;

0 bal - suala cavab yoxdur.

2.4. Fənn üzrə imtahandan minimum keçid balı 33-dür.

2.5. Fənn üzrə yekun qiymət imtahanaqədərki fəaliyyətə və imtahan nəticəsinə görə toplanmış balların cəminə uyğun olaraq aşağıdakı qaydada müəyyənləşdirilir:

91-100 bal	"əla"	"A"
81-90 bal	"çox yaxşı"	"B"
71-80 bal	"yaxşı"	"C"
61-70 bal	"kafi"	"D"
51-60 bal	"qənaətbəxş"	"E"
0-50 bal	"qeyri-kafi"	"F"

2.6. Doktoranturaya qəbul haqqında yekun qərar iddiaçıların topladığı müsabiqə balı əsasında verilir. Müsabiqə balının maksimum həddi 100 bal olmaqla imtahan keçirilən fənlər üzrə toplanmış balların yekun cəminə görə 2.5-ci bənddə göstərilmiş cədvələ uyğun olaraq hesablanır.

Bu zaman ixtisas fənni üzrə toplanılan bal yekun müsabiqə balının 50%-i, digər fənlər üzrə toplanılan balların hər biri isə 25%-i həcmində götürülür.

2.7. Dissertant təhkim olunma haqqında qərar yalnız ixtisas fənni üzrə keçirilmiş müsahibənin nəticəsinə əsasən verilir.

ÖYRƏNİLƏN MÖVZULAR

Mövzu 1. Şifahi xalq yaradıcılığının qaynaqları

Mif anlayışı və təsnifatı. Herodotun "Tarix"i və Midiya əfsanələri. "Astiaq və Tomiris" əfsanələri. Mövzusu və baş qəhrəmanları. Azərbaycan ədəbiyyatı və Midiya əfsanələri.

Mövzu 2. Azərbaycan folklorunun epik janrları

Epik növün kiçik həcmli janrları: əfsanə, rəvayət və lətifələr. Əfsanə anlayışı, təsnifatı və səciyyəvi xüsusiyyətləri. Əfsanə, rəvayət və əsatirlərin fərqi. Əfsanələrin başlıca ideya qaynaqları. Əfsanə və yazılı ədəbiyyat.

Rəvayət anlayışı, təsnifatı və xarakterik cəhətləri. Nümunələri.

Lətifə və səciyyəvi xüsusiyyətləri. İdeya və məqsədi. Lətifələrin strukturu və mövzu rəngarəngliyi. Məşhur lətifə qəhrəmanları: Molla Nəsrəddin, Bəhlul Danəndə və s. Lətifələrlə qaravəllilərin fərqi. Yazılı ədəbiyyatda əfsanə, rəvayət və lətifələr.

Şifahi ədəbiyyatın ən geniş yayılmış janrları. Nağıl anlayışı. Nağılların təsnifatı, strukturu və özəllikləri. Nağılların motiv sistemi. Nağıllar və epik növün digər janrları (lətifə, qaravəlli və s.). Heyvanlar haqqında nağıllar. Sehrli nağıllar və onların fərqləndirici xüsusiyyətləri. Sosial məişət nağılları və özünəməxsus cəhətləri. Tarixi nağıllar və yazılı ədəbiyyat.

Mövzu 3. Dastanlar və təsnifatı

Dastan anlayışı və spesifik xüsusiyyətləri. Dastan ənənəsinin yaranması və səbəbləri. Dastan ənənəsinin zəifləməsi və səbəbləri. Arxaik strukturlu dastanlardan klassik dastanlara qədər. Dastanın strukturu. Qəhrəmanların spesifik xüsusiyyətləri.

Orta əsrlər qəhrəmanlıq dastanları: "Kitabi-Dədə Qorqud", "Koroğlu".

"Kitabi-Dədə Qorqud" dastanları. Oğuznamələr haqqında ümumi məlumat. Dədə Qorqud oğuznamələri. Variantları. Boyların təhlili. Əsərin şifahi və yazılı ədəbiyyat baxımından əhəmiyyəti.

Ümumtürk dastan mədəniyyəti tarixində "Koroğlu"nın yeri. Qəhrəmanın mənşəyi. Dastanın mifoloji-tarixi qatı. Dastanda tarixi hadisələrin əksi. Baş qəhrəmanın mifoloji obrazdan tarixi şəxsiyyətə transformasiyası. Motiv və süjetlərin ideya əsası. Poetikasi.

Məhəbbət dastanlarının mövzu və ideya xüsusiyyətləri. Nümunələri: "Abbas və Gülgəz", "Aşıq Qərib", "Tahir və Zöhrə", "Şah İsmayıl". Yuxu və buta motivləri. Dastan qəhrəmanları, saz və sözün gücü. Məhəbbət dastanlarının strukturu, ustadnamə və duvaqqapma. Ustadnamə və duvaqqapmaların

məzmunu və strukturu. Nikbin və bədbin sonluqlu məhəbbət dastanlarının fərqi. Dastan yaradıcıları. Dastanların arxetipləri: aşıqların və şairlərin məhəbbət mövzusunda yazdıqları şeirlər və ya xalq rəvayətləri. Xalq dastanları və opera yaradıcılığı.

Mövzu 4. Aşiq ədəbiyyatı: tanınmış nümayəndələri, janrları, mövzu dairəsi və ideya-bədii xüsusiyyətləri

Ozan yaradıcılığı. Aşiq şeiri ozan ədəbiyyatının varisi kimi. Azərbaycanda aşiq ədəbiyyatının heca vəznindəki şəkilləri.

Aşiq ədəbiyyatının yaranması. Azərbaycan aşıqlarının ilk nümayəndələri, onların cəmiyyət içindəki yeri və mövqeyi, bu ədəbiyyatın nümayəndələrinin yaratdığı poetik nümunələrin özəllikləri. Aşiq ədəbiyyatının əsas mövzu və motivləri.

Mövzu 5. Qədim dövr və ilkin orta əsrlər yazılı abidələri

“Avesta” tarixi-ədəbi və dini-fəlsəfi abidə kimi. “Avesta”nın quruluşu və məzmunu. “Qatlar” və “Avesta”nın digər hissələri: “Vəndidat”, “Vispered” və “Yəsna”. “Qatlar” Azərbaycan yazılı və şifahi ədəbiyyatının qaynaqlarından biri kimi. “Qatlar”da Hörmüz-Əhrimən qarşıdurması, xeyirlə şərin mübarizəsi motivi.

İslam öncəsi Azərbaycanda ədəbi örnəklər. Davdəyin Cavanşirin ölümünə yazdığı ağı. Şeirinin poetikası: strukturu, janrı və spesifikası. Əsərin məzmunu. Tarixi və ədəbi dəyəri. Əsərdəki avtobioqrafik məlumatlar.

Mövzu 6. VII-X əsrlərdə Azərbaycanda ərəbdilli ədəbiyyat

İslam dininin qəbulunun ictimai-siyasi həyatda dəyişiklik yaratması. Bu proseslərin ədəbiyyata təsiri. Məvali şairlər: Müğləsi Marağayi, Bərəkəveyh Zəncani, İsmayıl bin Yəsar, Musa Şəhəvat və Əbül-Əbbas əl-Əma. Bu şairlərin əsərlərinin ideya-mövzu xüsusiyyətləri.

Mövzu 7. XI əsr Azərbaycan ədəbiyyatı

Xətib Təbrizi. Dilçilik sahəsindəki fəaliyyəti və əsərləri. Şərhlilik fəaliyyəti və əsərləri. Şərhlilikdə Xətib Təbrizinin tətbiq etdiyi metodlar. Xətib Təbrizi Azərbaycanın ilk ədəbiyyatşünas alimi kimi. XI əsr ərəbdilli Azərbaycan şeirinin nümayəndəsi kimi.

Qətran Təbrizi. Farsca divanı. Şairə aid olunan əsərlər: “Qövsnamə” və ya “Quşnamə”; “Vamiq və Əzra”. Qətranın lüğəti: “ət-Təfasir fil-lüğətil-fürs”. Qəsidələrində dövrün tarixi hadisələrinin inikası və siyasi-ictimai düşüncələr. Məməduhları. Bahariyyələri və şeirlərində təbiət təsviri. Farsca şeirlərində türkcə kəlmələr. Söz haqqında görüşlərinin ifadəsi. Azərbaycana aid toponimlər Qətranın şeirlərində.

Mövzu 8. XII əsr Azərbaycan ədəbiyyatı

Məhsəti Gəncəvinin yaradıcılığı. Rübailərinin poetikası. Şeirlərinin şəhəşub səciyyəli olması. Məhsəti və Ömər Xəyyam: ədəbi-fəlsəfi düşüncə baxımından təhlil.

Xaqani Şirvaninin divanı. “Töhfətül-İraqeyn” məsnəvisi. “Qəsideyi-şiniyyə” və “Mədain xərəbələri” əsərlərinin ideya-məzmun xüsusiyyətləri. Xaqaninin məktubları, dili və üslubu.

Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı. İlk məsnəvisi olan “Sirlər xəzinəsi”nin qaynaqları. Əsərin quruluşu. Sənayinin “Hədiqətül-həqayiq” əsəri ilə müqayisəli təhlil: müqəddimə, məqalət və heka-yətlərin fərqi.

“Xosrov və Şirin” əsəri şairin ilk süjetli əsəri kimi. Əsərin qaynaqları. Əsərin ideyası və mövzusu. Əsas surətlər və xarakterik cəhətləri.

“Leyli və Məcnun” əsəri. Əsərin yazılması səbəbi. Şirvanşah Axsitanın məktubu və Nizaminin verilən sifarişə münasibəti. Əsərin əsas qaynaqları: ərəb əfsanələri və ərəb yazılı mənbələri. Əsərin ideya, mövzu və strukturu.

Nizaminin “Yeddi gözəl” əsəri. İdeya, mövzu, süjet və strukturu. Bəhrənin prototipləri – Sasani hökmdarı Bəhrə Gur və “Şahnamə” qəhrəmanı Bəhrə Gur. Əsərdəki Fitnə surəti ilə Firdövsinin “Şahnamə”sindəki Azadə surətinin müqayisəsi.

“İsgəndərnamə” əsəri. “Şahnamə”, “Saxta-Kallisfen” və s. kimi qaynaqlarla müqayisəsi. Prototip və yenilikləri. Baş qəhrəmanın çoxplanlı təsviri: hökmdar, alim-filosof və peyğəmbər.

Nizaminin “Xəmsə”sinin dünya xalqlarının ədəbiyyatına təsir səviyyəsi. Örnək əsər və nəzirələr arasındakı əlaqə. Struktur, qəhrəman və ideyalardan bəhrələnmələr.

Nizaminin ilk xələfləri: Əmir Xosrov Dəhləvi, Arif Ərdəbili və s. “Xəmsə”nin ənənəyə çevrilməsində Əmir Xosrovun “Xəmsə”sinin rolu və əhəmiyyəti. Arif Ərdəbilinin Nizaminin “Xosrov və Şirin” əsərinin ideya, mövzu və qəhrəmanlarını fərqli təqdimatı. Nəvai türk dilində ilk “Xəmsə”nin yaradıcısı kimi. Nizaminin digər özbək davamçıları. Nizaminin Türkiyə, İran, Tacikistan, Hindistan, Əfqanıstan, Qafqaz və Avropa ədəbiyyatına təsirinə ümumi bir nəzər. Təsirlənmələrin xarakteri: nəzirə, cavab və s. Nizaminin “Xəmsə”sindən tərcümələr. Qütb Xarəzmi, Şeyxi, Heydər Xarəzmi, Əhməd Rizvan və digərlərinin tərcümələri. Hammer-Purqştallın Nizamidən tərcüməsinin şairin irsinin Avropada təbliğində əhəmiyyəti.

Mövzu 9. İmadəddin Nəsiminin yaradıcılığı

Nəsiminin yaradıcılığında hürufiliyin təzahür şəkilləri. Ədəbi yaradıcılığı. Nəsiminin fəlsəfə və şeirdə sələfləri. Ana dilində və farsca divanlarının xüsusiyyətləri. Şairin fərdi xarakterli şeirləri (əlifnamə, pəltəknamə və s.). Nəsr yaradıcılığı. Davamçıları.

Mövzu 10. XV-XVI əsrlər anadilli Azərbaycan ədəbiyyatı

Bu yüzilliklərdə məsnəvi ədəbiyyatı. Xəlili Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatının nümayəndəsi kimi. Onun “Firqətnamə” məsnəvisi. Həqiri Təbrizi. “Leyli və Məcnun” məsnəvisi.

Lirik şeirin janrları və struktur baxımından təkmilləşməsi. Mövzu çeşidinin artması. Məhəbbət lirikasının özəllikləri. Ənənəvi poetik formalarda sinkretizm. Lirik növün əsas nümayəndələri və əsərləri. Bəsiri. Həbib. Kişvəri. Hamidi. Cahanşah Həqiqi. Bədr Şirvani.

Təsəvvüf və hürufilik ideyalarının nümayəndələri: Süruri, Tüfeyli.

Şah İsmayıl Xətəinin lirik və epik şeir sahəsində yaradıcılığı. Şairin lirikasında təbiət təsviri və bahariyyəsi. Bədii sözün qüvvəti və şeirində sufi-şeyx və hökmdar şəxsiyyətinin ifadəsi. Divan və xalq şeiri tərzində yazdığı əsərlərin ideya-mövzu xüsusiyyətləri. Şiəlik və qızılbaşlıq ideologiyasının ifadəsi. Dil və üslubda xalq şeirinə bağlılıq. “Nəsihətnamə” didaktik ədəbiyyatın nümunəsi kimi.

Məhəmməd Füzulinin yaradıcılığının başlıca istiqamətləri. Ərəbi irsində lirikanın mövqeyi. Türkçə və farsca divanları. Janr və poetik formalar. Başlıca ideya və məzmun xüsusiyyətləri. Üçdillə qəsidələr divanı. Qəsidələrin ünvanlandığı məmduhlar. Lirikasında qəzəlin yeri.

Məsnəviləri. Tarixi xarakterli alleqorik məsnəvi: Bəngü Badə”. Əsərin əsas qəhrəmanları və prototipləri. “Yeddi cam” və “Söhbətül-əsmar” alleqorik əsər nümunəsi kimi. İdeya-məzmun xüsusiyyətləri.

“Leyli və Məcnun” epik şeirin mükəmməl nümunəsi kimi. Təhkiyə, süjet, motiv və mövzuda ənənə və fərdiyyətin nisbəti. Əsərin struktur baxımından poetik xüsusiyyətləri. Əsərdə təsəvvüfi-fəlsəfi və dünyəvi ideyaların nisbəti. Məhəbbət mövzusunda ideyanın dünyəvidən təsəvvüfə doğru inkişafı. Baş qəhrəmanların ənənəvi və fərdi xarakterli cizgiləri. Məcnun aşiq, şair və filosof kimi. Leylinin real və simvolik obraz səciyyəli olması.

Mənsur əsərlər və ideya-məzmun xüsusiyyətləri. Ana dilində yazdığı nəsr əsərləri: “Şikayətnamə” və türkçə divanlarının dibaçəsi.

Farsca mənsur əsərləri: “Rindü Zahid”, “Səhhət və Mərz”, farsca divanının və qəsidələr divanının dibaçələri. Şairin elmi və ədəbi görüşləri.

Ərəbcə mənsur əsəri: “Mətləül-etiqaq”. Əsərin fəlsəfi-bədii səciyyəsi.

Tərcümə əsərləri: “Hədiqətüs-süəda” və “Hədisi-ərbəin tərcüməsi”.

Mövzu 11. XVII-XVIII əsrlər ədəbiyyatı

Xalq poeziyasına müraciətin şəkilləri. Xalq yaradıcılığının mövzu, motiv, ideya və surətlər baxımından epik şerə təsiri. Fədainin ədəbi şəxsiyyəti. “Bəxtiyarnamə” məsnəvisi. Əsərin ideya və mövzusu. “Bəxtiyarnamə”də dövrün məişət həyatı və tarixi hadisələrinin inikası. Əsərdə orta çağ məsnəviləri, xalq dastanları və nağıllar ilə müştərək cəhətlər.

Saib Təbrizinin yaradıcılığı. Ədəbi mirası. Saib Füzuli ədəbi məktəbinin davamçısı kimi. Yaradıcılığında hind səbkinə bağlılıq. Farsca ədəbi mirası. Ana dilində lirik şeirləri. Epik əsərləri və “Qəndəharnamə” məsnəvisi.

Qövsi Təbrizinin yaradıcılığı. Ədəbi mirası. Qövsi şeirində Füzuli ədəbi ənənələri. Şairin dilində divan şeirinin xüsusiyyətləri ilə yeni tipli ədəbi tərzin təzahürü, xəlqilik. Vətən sevgisi və ana dilinə məhəbbətin ifadələri.

Əmaninin yaradıcılığı. Poetik mirası. Divan və xalq şeiri tərzində yaradıcılığı. Divanın spesifik xüsusiyyəti: xalq şeiri tərzindəki poetik formalara müraciət. Başlıca janrlar: qəzəl, qəsidə, qoşma, bayatı və s. Qəsidələrinin başlıca ideya-məzmun xüsusiyyətləri. Səfəvilərin mədhi. Mənzum hekayələri: “Dəvəsi ölmüş qarı”, “Tiryəkçi”, “Hatəm və qərib”.

Məsihinin yaradıcılığı. “Vərqa və Gülşə” məsnəvisi. Əsərin prototipləri. Məsnəvinin qəhrəmanlarının digər məhəbbət dastanlarının qəhrəmanlarının müqayisəsi.

Məsnəvinin alleqorik əsərləri: “Zənbürü Əsəl”, “Danəvü Danə”. Divanı. Bu məsələ ətrafındakı mübahisəli məqamlar.

İdeya və mövzunun seçimində xalq şeiri ənənəsinə müraciət. Qəhrəmanın yazılı və şifahi ədəbiyyat ənənəsinə uyğunluğu. Didaktik əsərlər. Xəstə Qasımın qoşmalarında əxlaqi-tərbiyəvi ictimai motivlər. Dastanların yazıya alınması. Tarixilik və müasir həyatla əlaqələndirmə. Realizm ünsürlərinin artması. Şifahi ədəbiyyat ənənələrinin təsirinin güclənməsi. Dil sadəliyi və mövzunun real həyatdan alınması. Lirikada mücərrəd qəhrəmanların yerini real insanların alması. Realizmin qüvvətlənməsi.

Məhcur Şirvaninin yaradıcılığı. “Qisseyi-Şirzad” məsnəvisi. İdeya və mövzusu. Strukturu. Tarixi hadisələrin təsviri. Əsas obrazlar.

Məhəmməd və onun “Şəhriyar” dastanı.

Ədəbiyyatda yeni meyllər. Dastanların yazıya alınması. Tarixilik və müasir həyatla əlaqələndirmə. Realizm ünsürlərinin artması. Məhəmmədin “Şəhriyar” dastanı yazılı ədəbiyyat nümunəsi kimi. Əsərin struktur, ideya və dil xüsusiyyətləri. Əsərdə xalq dastanları və məsnəvi ədəbiyyatının təsiri.

Molla Vəli Vidadinin yaradıcılığı. Divan şeiri və xalq ədəbiyyatı tərzində yazdığı şeirlər. Əsərlərində qəriblik motivləri. Mənzum məktubları. Vaqiflə deyişmələri. “Müsibətnamə” tarixi mənzuməsi.

Molla Pənah Vaqifin yaradıcılığı. Ədəbi mirası. Lirikasının spesifik cəhətləri və xalq şeiri tərzinə bağlılıq. Yeni tipli realist şeiri. Dünyəvi məhəbbət və gözəlliyin ifadəsi. Hüseyn xan Müştəq, Molla Vəli Vidadi ilə şeirləşmələri. Yaradıcılığının son dövrünə aid şeirlər və bu əsərlərin ictimai-siyasi səciyyəsi.

Mövzu 12. XIX əsr realist poeziyası

Qasım bəy Zakirin yaradıcılığında divan şeiri ənənələri. Zakir və Füzuli. Xalq şeiri təzi. Zakir və Vaqif. Zakirin satira, həcv və təmsilləri. Mənzum məktubları. Axundov, Hüseyn Əfəndi Qayıbov, S.Mümtaz, S.Rüstəmov Zakirin tərtibçiləri kimi.

Seyid Əzim Şirvaninin yaradıcılığı. Divanı. Füzuli ənənələrinin davamı. Məhəbbət lirikası. Satiraları və tənqid hədəfləri. Həcvləri. Mənzum hekayə və təmsilləri.

Mövzu 13. Azərbaycanın qadın aşiq və şairləri: Xurşidbanu Natəvan, Heyran xanım və Aşiq Pəri

Xurşidbanu Natəvanın divan şeiri tərzində yaradıcılığı. İdeya və mövzu xüsusiyyətləri. Təbiət təsvirinə meyillik. Mərsiyələri.

Heyran xanımın yaradıcılığının əsas istiqamətləri. Divan ədəbiyyatı və xalq şeiri təzi ənənələrinə bağlılıq. Dövrün ənənəviləşmiş dini xarakterli ədəbi janr və formaları. Heyran xanımın müraciət etdiyi başlıca janrlar. Sələfləri: Füzuli, Qövsi və s.

Aşiq Pərinin yaradıcılığının başlıca istiqamətləri. Xalq şeiri tərzinə meyillik. Müraciət etdiyi janrlar. Şeirlərinin əsas mövzu və motivləri. Deyişmələri.

Mövzu 14. Mirzə Fətəli Axundovun yaradıcılığı

Şeir, dram və nəsr sahəsindəki fəaliyyəti. Şeirlərinin dili və mövzusu. Axundov Azərbaycan ədəbiyyatında ilk dramaturq kimi. Dram əsərlərinə müraciətin səbəbləri. Dram əsərləri (“Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyəgər”. “Hekayəti-Müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukini-məşhur”. “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran”. “Hekayəti-xırs quldurbasan”. “Sərgüzəşti-mərdi-xəsis” (“Hacı Qara”). “Mürəfiə vəkilləri”). İdeya və mövzu xüsusiyyətləri. Bədii nəsr. “Aldanmış kəvakib” povesti. Fəlsəfi-bədii traktatı. “Kəmalüddövlə məktubları”. Ədəbi-tənqidi əsərləri: “Nəzm və nəsr haqqında”, “Tənqid risaləsi”, “Fihrist” və s. Tənqidi məqalələrinin janr baxımından təhlili. Axundov və “Əkinçi”.

Mövzu 15. Azərbaycan təsəvvüf şeiri və təmsilçiləri: Nigari və Nəbati

XIX əsr Azərbaycan təsəvvüf şeirinə ikili münasibət: Şimali Azərbaycanda müsbət, Cənubi Azərbaycanda mənfi münasibətin ifadəsi. Mir Həmzə Seyid Nigari. Yaradıcılığı. Təxəllüsünün yozumları. Ədəbi mirası: ikidilli divanı. “Nigarnamə” məsnəvisi. Füzuli ənənələrinə bağlılıq. “Həştbehişt-namə” adlı təsəvvüfi risaləsi. “Çaynamə” məsnəvisi.

Seyid Əbülqasım Nəbati. Yaradıcılığında üç başlıca istiqamət: klassik ədəbiyyat, xalq və təsəvvüf şeiri üslubları. Divanındakı başlıca janrlar: qoşma, gəraylı, tənqis və s. Əsərlərinin əsas mövzuları. Nəbatinin xələfləri.

Mövzu 16. XIX əsr Azərbaycan bədii nəsr

XIX əsrdə Azərbaycan bədii nəsrində iki başlıca istiqamət: birincisi, əsrin əvvəllərində və I yarısında ədəbi üslubda yazılan nəsr əsərləri (A.Bakıxanovun “Kitabi-Əsgəriyyə”si, M.Ş.Vazehin “Kitabi-türki”si, İsmayıl bəy Qutqaşının “Rəşid bəy və Səadət xanım”). İkincisi, əsrin II yarısında bədii nəsrin yeni və fərqli nümunələri: rus və Qərb ədəbiyyatının təsiri ilə yaranan əsərlər: hekayə, povest və romanlar: M.F.Axundovun “Aldadılmış kəvakib” povesti, N.Vəzirovun “Ağıçı Bədircahan” hekayəsi, E.Sultanovun “Arxı keç, sonar lovğalan”, “Həsən xan”, “Kiçik macərələr”, “Novruz ağa” adlı novellaları, C.Məmmədquluzadənin “Danabaş kəndinin əhvalatları” povesti, N.Nərimanovun “Bahadır və Sona” romanı. Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatında bədii nəsr: Ə.Talibovun “Kitab yüklü eşşək”, “Talibinin gəmisi” əsərləri, Z.Marağayının “İbrahimbəy səyahətnaməsi” romanları.

Mövzu 17. Ədəbi məclislər və nümayəndələri

XIX əsrin I yarısında ədəbi məclislər: “Divani-hikmət”, “Gülüstan”, “Əncümənüş-şüəra”. Əsas nümayəndələri. XIX əsrin II yarısında yaranmış ilk ədəbi məclislər: “Fövcül-füsəha”, “Beytüs-səfa”, “Məclisi-üns”, “Məclisi-fəramuşan”, “Məcməüş-şüəra”. Əsas nümayəndələri. Bəzi ədəbi məclislər arasında əlaqənin şəklə. Ədəbi məclislər və dövrün mətbuat orqanları: “Əkinçi”, “Ziya”, “Kəşkül”, “Həblül-mətin”. Azərbaycanın digər bölgələrindəki (Şəki, Qazax, Dərbənd, İrəvan, Ağdaş və Ərdəbil) şeir yığıncaqları.

Mövzu 18. XIX əsrdə mətbuat və ədəbi tənqid

Azərbaycan mətbuatının ilk nümunəsi: “Tiflis əxbarı” qəzeti. Mirzə Kazımbəy və “Bəhrül-əsrar” (“Sirlər dənizi”) qəzeti. XIX əsrin II yarısında milli mətbuatımızın yaranması və Azərbaycanın iqtisadi və ictimai inkişafı. Həsən bəy Zərdabi Azərbaycan mətbuatının banisi kimi. Milli mətbəənin təşkili. “Əkinçi” qəzetinin nəşri, məqsəd və vəzifələri. Həsən bəyin din və dil bərabərliyi ideyası. “Əkinçi” elm və ana dilli mətbuatın inkişafı, doğma dildə təhsil verən məktəblərin zəruriliyi və s. kimi ideyaların qarşıçısı kimi. Ədəbi zövqün formalaşmasında qəzetin əhəmiyyəti. Milli oyanışda “Əkinçi”nin yeri. Qəzetin bağlanması səbəbləri.

“Əkinçi” ənənəsinin davamçıları: “Ziya”, “Kəşkül”, “Kaspi”, “Şərqi-rus”, “Həyat”, “Açıq söz”, “Azərbaycan” və s.

M.F.Axundov yeni tipli ədəbi tənqidin banisi kimi. Onun epistolıyər janr xarakterli ədəbi-tənqidi məqalələri. Axundovun ədəbi tənqidi irsinin janr əlvanlığı: portret oçerki, ədəbi icmal, dialoq üzərində qurulmuş dramatik münəqişə, müqəddimə, resenziya, müəllif tənqidi və s. Axundovun ədəbi-estetik

görüşləri. Axundov və Həsən bəy Zərdabi. Ədəbi tənqidin inkişafında “Əkinçi”nin rolu. XIX əsrin 80-90-cı illərində yetişən ədəbi tənqidçilər: Seyid Əzim Şirvani, Əhsənül-Qəvaid, Nəcəf bəy Vəzirov.

Mövzu 19. Nəcəf bəy Vəzirovun yaradıcılığı

İlk qələm təcrübələri: nəsr və dram əsərləri. “Müsibəti-Fəxrəddin” Azərbaycan ədəbiyyatında ilk faciə nümunəsi kimi. Əsərin mövzusu, ideyası və süjeti. Vəzirovun yaradıcılığında komediya janrı, nümunələri və spesifikasiyası. Tənqid hədəfləri. Publisistik və pedaqoji fəaliyyəti.

Mövzu 20. Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin yaradıcılığı

İlk qələm təcrübələri. Yaradıcılığının Peterburq, Şuşa və Bakı ilə bağlı mərhələləri. Bakıda ədəbi mühiti. Yaradıcılığının I mərhələsi. Dramaturji fəaliyyəti. “Ağa Məhəmməd şah Qacar”. “Dağılan tifaq”. İdeya və mövzusu. Bədii nəsr. “Xortdanın cəhənnəm məktubları”. “Marallarım” silsilə hekayələri. “Mozalan bəyin səyahətnaməsi”.

Mövzu 21. Mətbuat və “Molla Nəsrəddin” ədəbi məktəbi

XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyət və ədəbi hərəkat. Milli mətbuatın yeni şəraitdə inkişafı. “Şərqi-Rus” qəzetinin mətbuat tarixindəki rolu. Satirik mətbuatın yaranması. “Molla Nəsrəddin” jurnalı. “Füyuzat” jurnalının ideya-bədii xüsusiyyətləri. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının inkişafında mətbuatın rolu.

Mövzu 22. Cəlil Məmmədquluzadənin yaradıcılığı

Mirzə Cəlil yeni bədii nəsrin nümayəndəsi kimi. C.Məmmədquluzadə və Tiflis ədəbi mühiti. C.Məmmədquluzadə satirik dramaturq kimi. C.Məmmədquluzadənin publisistikası.

Mövzu 23. Mirzə Ələkbər Sabirin yaradıcılığı

Yaradıcılığının ilk dövrü. M.Ə.Sabir yaradıcılığında klassik şeir ənənələri. 1905-ci ildən sonrakı dövr yaradıcılığı. Sabir və mətbuat. Sabir molla-nəsrəddinçi şair kimi. Sabirin novatorluğu. Fəhlə və kəndli mövzusunda yazdığı şeirləri. Sabirin satiralarında qadın azadlığı məsələsi. Şairin uşaqlar üçün yazdığı əsərlər.

Mövzu 24. Hüseyn Cavidin yaradıcılığı

H.Cavidin yaradıcılığının ilk dövrü. Poeziyası. Sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Romantik metoda bağlılığı. Əsərlərində realizm üsürləri. Dramaturgiyası. Tarixi mövzulu pyesləri.

Mövzu 25. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ədəbiyyat

XX əsrin əvvəllərində ictimai-siyasi həyatda milli-azadlıq meyillərinin güclənməsi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ədəbi-mədəni mühitə ümumi baxış. Azərbaycan xalq Cümhuriyyəti dövründə ədəbiyyat: Şeir və nəsr. Dramaturgiya. Milli mədəniyyət və mətbuatın inkişafı.

Mövzu 26. Yusif Vəzir Çəmənəminlinin yaradıcılığı

Bədii nəsr. Tarixi roman yaradıcılığı: “Qan içində”, “Qızlar bulağı”, “Studentlər”. Hekayə yaradıcılığı: “Gündəliklər”, “Cənnətin qəbzisi”, “Qanlı göz yaşları”, “Xanın qəzəbi”, “Zeynal bəy” və s.

Mövzu 27. Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatı

XX əsr Azərbaycan mühacirətinin ilkin nümayəndələri. M.Ə.Rəsulzadənin publisistik və ədəbi fəaliyyəti. Ə.Hüseynzadə və Ə.Ağaoğlunun yaradıcılığı. Onların milli mətbuatımızın inkişafında rolu. Azərbaycan mühacirlərinin nəzm, nəsr və dramaturgiya sahəsindəki fəaliyyəti.

Mövzu 28. Sovet dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı

Bədii nəsr və nümayəndələri (M.İbrahimov, İ.Hüseynov, S.Rəhimov və digərləri). Poeziya və R.Rzanın yaradıcılığı. S.Vurğun və B.Vahabzadənin dram və şeir yaradıcılığı.

Mövzu 29. Güney Azərbaycan ədəbiyyatı

Güney Azərbaycanda anadilli poeziyanın yüksəlişi. M.Şəhriyarın yaradıcılığı. Türkcə və farsca divanı. “Heydərbabaya salam” poeması. Araz şeirimizdə poetik obraz kimi. Səhənd, Sönməz, Savalan, Məmmədəli Məhzun, Həbib Sahir, Mirmehdi Çavuşı və digərlərinin anadilli şeir yaradıcılığı.

Mövzu 30. Müstəqillik dövründə Azərbaycan ədəbiyyatı

Çağdaş Azərbaycan nəsr və nümayəndələri (S.Əhmədli, Anar, Elçin, K.Abdulla, S.Səxavət, Ş.Ağayar və digərləri). Çağdaş Azərbaycan romanının ideya problematikası və tematikası. İstifadə olunan ədəbi üslublar və başlıca təmayüllər (romantizm, realizm və s.).

Çağdaş poeziya və nümayəndələri (V.Səmədoğlu, R.Rövşən, V.Bayatlı, S.Sarvan, Q.Ağsəs və digərləri). İdeya-mövzu xüsusiyyətləri.

Çağdaş dramaturgiya və Elçinin dram yaradıcılığı.

Müstəqillik dövründə ədəbiyyatşünaslıq və istiqamətləri. Ədəbiyyat tarixi, ədəbi tənqid və ədəbiyyat nəzəriyyəsi yeni mərhələdə.

**“5716.01 – Azərbaycan ədəbiyyatı” ixtisası üzrə doktorantura və dissertanturaya qəbul
imtahanının sualları**

Şifahi xalq yaradıcılığı üzrə suallar

“Kitabi-Dədə Qorqud” dastanı: strukturu və əsas surətləri
“Koroğlu” dastanı və epos ənənəsi
“Midiya” əfsanələri
Aşıq ədəbiyyatı: nümayəndələri və başlıca janrları
Azərbaycan dastanları, təsnifatı və strukturu
Azərbaycan əfsanələri və təsnifatı
Azərbaycan qəhrəmanlıq dastanları
Azərbaycan məhəbbət dastanları
Azərbaycan nağılları və təsnifatı
Epik növün kiçik həcmli janrları: əfsanə, rəvayət və lətifələr

Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı üzrə suallar

“Avesta”: quruluşu və ideyası
Davdəyin Cavanşirin ölümünə həsr etdiyi mərsiyə
Fədainin yaradıcılığı və “Bəxtiyarnamə” əsəri
Xaqaninin ədəbi mirası
XV-XVI əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı və nümayəndələri
XVII əsr Azərbaycan ədəbiyyatı və əsas nümayəndələri
XVIII əsr Azərbaycan ədəbiyyatı
Qətran Təbrizinin yaradıcılığı
Məhəmməd Füzulinin məsnəvi yaradıcılığı
Məhəmməd Füzulinin nəsr yaradıcılığı
Məhsəti Gəncəvinin yaradıcılığı
Məsihinin yaradıcılığı və “Vərqa və Gülşar” əsəri
Nəsiminin yaradıcılığı
Nizaminin “Xəmsə”si və qaynaqları
Nizaminin sələfləri və yenilikləri
Nizaminin təsir dairəsi
Nizami və Füzulinin “Leyli və Məcnun” məsnəvilərinin müqayisəli təhlili
VII-X əsrlərdə ərəbdilli ədəbiyyat
Xətib Təbrizi ədəbiyyatşünas alim kimi

XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı üzrə suallar

A.Bakıxanovun yaradıcılığı
Ədəbi məclislər
XIX Azərbaycan bədii nəsr
XIX əsr Azərbaycan aşıq və şair qadınları
XIX əsr Azərbaycan mətbuatı və “Əkinçi” qəzeti
XIX əsr Azərbaycan təsəvvüf ədəbiyyatı və nümayəndələri
İsmayıl bəy Qutqaşının yaradıcılığı
Qasım bəy Zakirin yaradıcılığı
M.F.Axundovun dramaturgiyası
M.F.Axundovun “Kəmalüddövlə məktubları” əsəri
M.F.Axundovun dramaturgiyası
N.Vəzirovun dramaturgiyası
Natəvanın şeir yaradıcılığı

S.Ə.Şirvaninin lirikası
S.Ə.Şirvaninin satira yaradıcılığı

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı üzrə suallar

Azərbaycan mətbuat tarixi və “Molla Nəsrəddin”
B.Vahabzadənin yaradıcılığı
C.Cabbarlının dramaturgiyası
C.Məmmədquluzadənin dramaturgiyası
C.Məmmədquluzadənin yaradıcılığı
Cümhuriyyət dövrü ədəbiyyatı və əsas istiqamətlər
Ə.Haqqverdiyevin bədii nəsr
Ə.Haqqverdiyevin dramaturgiyası
H.Cavidin mənzum dramaları
H.Cavidin yaradıcılığı
XX əsr Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı
İ.Əfəndiyevin dramaturgiyası
İsa Hüseynovun romanları
M.İbrahimovun bədii nəsr
M.Müşfiqin poeziyası
R.Rzanın poeziyası
S.Rəhimovun yaradıcılığı
S.Vurğunun yaradıcılığı
Sabirin satira yaradıcılığı

Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı üzrə suallar

Anarın yaradıcılığı
Çağdaş Azərbaycan nəsr və nümayəndələri
Çağdaş bədii nəsr və üslublar
Çağdaş ədəbiyyat və ədəbi üslublar
Çağdaş poeziya: ideya-mövzu xüsusiyyətləri
Elçinin dramaturgiyası
XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbiyyatı
Mühacirət ədəbiyyatı və nümayəndələri
Müstəqil dövrdə poeziya və nümayəndələri
Müstəqillik dövrdə Azərbaycan bədii nəsr və nümayəndələri
Müstəqillik dövrdə ədəbiyyat və başlıca təmayüllər
Müstəqillik dövrdə ədəbiyyatşünaslıq və istiqamətləri

Ədəbiyyat siyahısı

1. Dadaşzadə A. Molla Pənah Vaqif (həyat və yaradıcılığı). Bakı, 1966.
2. Алиев, Гязанфар. Темы и сюжеты Низами в литературах народов Востока. Москва, 1985.
3. Araslı H. Aşıq yaradıcılığı. Bakı, 1960.
4. Araslı H. Azərbaycan ədəbiyyatı: tarixi və problemləri. Bakı, 1998.
5. Araslı H. Böyük Azərbaycan şairi Füzuli. Bakı, 1958.
6. Araslı H. XVII-XVIII əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 1956.
7. Araslı H. İmadəddin Nəsimi. Bakı, 1973.
8. Azərbaycan aşıqları və el şairləri. C.1, Bakı, 1983.
9. Azərbaycan dastanları. Beş cilddə, Bakı, 2005.
10. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. Altı cilddə, II c., Bakı, 2007.
11. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. Altı cilddə, III c., Bakı, 2009.
12. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. Altı cilddə, IV c., Bakı, 2012.
13. Azərbaycan ədəbiyyatı kitabxanası. 20 cilddə, VI c., Bakı, 1985.
14. Azərbaycan folkloru antologiyası. I kitab, Bakı, 1968.
15. Azərbaycan folkloru antologiyası. II kitab, Bakı, 1968.
16. Bədr Şirvani. Divan, tərtib edən: Ə.Rəhimov (farsca), Moskva, 1985.
17. Bilqamıs dastanı. Bakı, 1999.
18. Cavid H. Əsərləri. 5 cilddə. Bakı, 2005.
19. Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı (antologiya). 4 cilddə, Bakı, c.1–3, 1981– 88, c.4, 1994.
20. Çəmənəminli Y.V. Əsərləri. 2 cilddə. Bakı, 2005.
21. Dadaşzadə A. XVIII əsr Azərbaycan lirikası. Bakı, 1980.
22. Əfəndiyev P. Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. Bakı, 1981.
23. Əlimirzəyev X. Dramaturgiya, teatr və səhnə sənəti. Bakı, 2004.
24. Əlimirzəyev X. Problemlər və xarakterlər dramaturgiyası. Bakı, 1979.
25. Əliyev K. Hüseyn Cavidin şəxsiyyəti və poetikası. Bakı, 1977.
26. Əmani. Əsərləri. tərtib edən: Ə.Səfərli, Bakı, 1983.
27. Feyzullazadə V. Məhəmməd Füzuli. Həyat yolu, Bakı, 1991.
28. Haqverdiyev Ə. Seçilmiş əsərləri. 2 cilddə. Bakı, 2005.
29. Hamidi. Külliyyat. Hazırlayan: İsmail Hakki Ertaylan, İstanbul, 1949.
30. Həbibli. Əsərləri, Bakı, 1985.
31. Həkimov M. Azərbaycan aşıq ədəbiyyatı (qədim və orta əsrlər). Bakı, 1983.
32. Hüseynov F. “Molla Nəsrəddin” və molla nəsrəddinçilər. Bakı, 1986.
33. Hüseynov R. Məhsəti necə varsa. Bakı, 1988.
34. Xəndan C. Sabir yaradıcılığının sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı, 1962.
35. Kazımoğlu M. Xalq gülüşünün poetikası. Bakı, 2006.
36. Kərimov P. Əlican Qövsü Təbrizi “Divanı”nın tekstoloji tədqiqi. Bakı, 2006.
37. Kişvəri. Əsərləri. Tərtib edən: M.Hüseyni. Bakı, 2010.
38. Kişvəri. Əsərləri. Tərtib edən: C.Qəhrəmanov. Bakı, 2004.
39. Köçərli F. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi, 2 cilddə, Bakı, 1978.
40. Кули-заде З. Мирозозрение Касими Анвара. Баку, 1976.
41. Кязимов, Мехти. Последователи Низами. Баку 1991.
42. Qarayev N. Ədəbi məclislər. Bakı, 2012.
43. Qasımlı M. Aşıq sənəti. Qaynaqları, tarixi yaranışı və mühitləri. Bakı, 1996.
44. QasıMZadə F. Mirzə Fətəli Axundovun həyat və yaradıcılığı. Bakı, 1962.
45. QasıMZadə F. XIX Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. Bakı, 1974.
46. Quluzadə M. Böyük ideallar şairi. Bakı, 1973.
47. Quluzadə M. Füzulinin lirikası. Bakı, 1965.
48. Mahmudov M. Xətib Təbrizinin həyat və yaradıcılığı. Bakı, 1972.
49. Mahmudova S. Həqirinin həyat və yaradıcılığı. Bakı, 2004.

50. Məhcur Şirvani. Qisseyi-Şirzad. Hamidi. Seyfəlmülük. Bakı, 1985.
51. Məhəmməd. Şəhriyar dastanı. Bakı, 1989.
52. Məhəmmədi M. Saib Təbrizi və farsdilli poeziyada “hind üslubu”. Bakı, 1994.
53. Məmmədquluzadə C. Əsərləri. 4 cilddə. Bakı, 2004.
54. Məmmədli N. Füzulinin “Leyli və Məcnun” əsərində təsəvvüf və onun bədii ifadə sistemi. Bakı, 2011.
55. Məmmədov K. Ə.Haqverdiyev. Bakı, 1970.
56. Məmmədov K. Qasım bəy Zakir. Bakı, 1999.
57. Məsihi. Vərqa və Gülşə. Bakı, 2005.
58. Mir Cəlal, Hüseynov F. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslik). Bakı, 1982.
59. Mollanəsrəddinçi şairlər. Bakı, 1986.
60. Musayeva İ. XXI əsrdən baxış: ədəbi tənqid və bədii söz. Bakı, 2017.
61. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı. 2 cilddə, Bakı, 2007.
62. Mütəllibov T. Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin poetikası. Bakı, 1988.
63. Namazov Q. Azərbaycanda aşiq sənəti. Bakı, 1983.
64. Nəbiyev A. Azərbaycan folklorunun janrları. Bakı, 1983.
65. Orucov T. Qaravəlli janrının poetikası. Bakı, 2009.
66. Paşayev S. Azərbaycan əfsanə və rəvayətlərinin ədəbi abidələrimizlə müqayisəli təhlili. Bakı, 2007.
67. Rüstəmov A. Fələki Şirvani. Bakı, 1987.
68. Sabir M.Ə. Hophopnamə. 2 cilddə, Bakı, 2004.
69. Seyid Əzim Şirvani. Əsərləri. Bakı, 1963.
70. Seyid Nigari. Divan. Bakı, 2010.
71. Seyidov M. Qövsü Təbrizi. Həyat və yaradıcılığı. Bakı, 1963.
72. Səfərli Ə. XVII-XVIII əsrlər Azərbaycan epik şeiri. Bakı, 1987.
73. Səfərli Ə. Məsihi. Bakı, 1992.
74. Səfərli Ə., Yusifov X. Azərbaycan ədəbiyyat tarixi. Bakı, 2008.
75. Şah İsmayıl Xətai. Əsərləri. Tərtib edən: Ə.Məmmədov, Bakı, 1975.
76. Şıxıyeva, Səadət. Nəsimi // Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. Altı cilddə, III c., Bakı, 2009, s. 206-229, 237-251.
77. Talıbzadə K. Seçilmiş əsərləri. 2 cilddə, Bakı, 1995.
78. Təhmasib M.H. Azərbaycan xalq dastanları. Orta əsrlər. Bakı, 1972.
79. Vəliyev V. Azərbaycan folkloru. Bakı, 1985.
80. Vurğun S. Seçilmiş əsərləri. 4 cilddə, Bakı, 2004.
81. Zakir, Qasım bəy. Əsərləri. Bakı, 1967.

İnternet qaynaqları

İnternet saytlarında “Ədəbiyyat tarixi” fənninə aid elmi-nəzəri və praktiki materialların elektron variantları.